

Proč má zebra proužky

Jana Volhejnová

Myslíte si, že měla zebra vždy černé pruhy? Tak to se tedy mylíte!

A jak to vlastně bylo? Tak o tom vám budu vyprávět.

Před dávnými časy žilo na zemi bílé zvířátko, do kterého byste nikdy neřekli, že je předchůdkyně dnešní zebry. Tomu zvířátku tehdy říkali Běla.

Běla se podobala koni. Měla nádhernou bílou srst a krásnou bílou hřívu. Ale protože věděla, že je tak krásná, byla i hodně namyšlená. Když potkala nějaké jiné zvířátko, hned se ho ptala: „Jak vypadám?“ A zvířátko ji hned muselo přesvědčovat, jak je nádherná.

A tak šel život krásné Běly dál.

Jednou si ale Běla usmyslela, že už má dost bílé barvy a že je na čase barvu vyměnit. Ale za jakou? Snad za červenou? Ne, to by vypadala jako veverka. Nebo za žlutou? Také ne, to je moc nápadné. Nebo snad za zelenou? To také není ono. To by byla jako ta tráva. Ale co za černou? Ta je nenápadná, slušivá a bude se pěkně vyjímat na bílém podkladě... To je ono! Černá! Jásala Běla a hned to běžela vyzkoušet za Čmouhou.

Čmouha byl krásný motýl, který měl na starosti velmi důležitou práci. Díky němu byly listy zelené, pampelišky žluté a kůra hnědá. A právě za takovým umělcem Běla běžela. Jakmile doběhla k jeho motýlí dílničce,

nedočkávě zaklepala a radostně volala: „Čmouho, honem vylez ze svojí dílny, mám pro tebe práci!“ Čmouha udiveně vykoukl ze dveří a začal se divit: „Copak ty tu, Bělo, děláš?“ Ale Běla ho nechala ani dopovědět a už vtrhla do světničky: „Rychle mi, Čmouho, udělej černé pruhy. Ale udělej je tak, aby se už nesma-

Všechna zvířátka ji hned začala přesvědčovat: „Jsi - jako vždy - nejkrásnější, Bělo.“

Najednou se ale rozzlobeně ozvala moudrá sova: „Vždyť vypadá hrozně. Copak to nevidíte? Je samý pruh jako žebřík. Nevím, co na ní vidíte.“ K sově se kupodivu přidal i zajíček: „Sova má pravdu. Je to směšné. Vypadá opravdu strašně.“

A to už se přidala všechna zvířátka: „Jsi jak nově natřený žebřík“, smáli se všichni. Běla tam jen zkoprněle stála a chabě se bránila: „Nevíte, co je v módě. Proužky jsou moderní.“ Ale ostatní si jí už nevšimli. Akorát zajíček ještě dodal: „Teď už nemůžeš být Běla. Spíš zebra se k tobě hodí.“

Běla celá nešťastná utekla k Čmouhovi. „Rychle mi smyj ty proužky. Už nechci být pruhovaná.“ Ale Čmouha se bránil: „Chtěla jsi, aby se proužky nedaly smýt. Sama jsi mi to říkala. Teď už s tím nejde, bohužel, nic dělat.“

A tak se Běla stala pruhovanou zebrou a doplatila na svou hloupost a malichernost. A my už víme, proč mají zebry pruhy.



zaly.“ Čmouha se nejdříve divil, co to tu Bělu napadlo, ale pak její přání splnil. Běla šťastně vyšla ze Čmouhovy dílny a - světe, div se, - na sobě měla černé pruhy!

Ihned nechala vzkázat všem zvířátkům, aby se sešla na paloučku, že má pro ně překvapení. A zvířátka se tam za chvíli, celá nedočkavá, dostavila.

Po chvíli přišla Běla a všichni překvapením strnuli. „Co to má na sobě?“ ptala se zvířátka jedno druhého. Běla se hned napjatě zeptala: „Tak - jak vypadám?“

Pohádka je jednou z nejlepších prací literární soutěže vyhlášené v rámci festivalu „Jičín - město pohádky 1998.“ Autorka v té době byla žákyní 9. třídy ZŠ Mládežnická v Trutnově, kde také bydlí.

Nakreslila: Blanka Robejšková



Když začal měsíc duben, řekla paní učitelka v mateřské škole dětem: „Slíbila jsem vám, že spolu s Večerníčkem, kterého nakreslil bratr Adélky Lukáš, pro vás vymyslíme pro každý měsíc novou pohádku. A tak si teď poslechněte pohádku „Kdo je největší“, kterou si pak můžete zahrát s loutkami, které si sami vyrobíte. Nebo si připravíte masky a stanete se sami herci. Co bude „televizní studio“ v naší třídě vysílat, to záleží jen na vás.“ Pak začala paní učitelka vyprávět.

KDO JE NEJVĚTŠÍ

Nosorožec širokohubý šel a rozhlížel se kolem sebe. Viděl mnoho různých zvířat, ale žádné nebylo tak velké jako on. „Jak se tak dívám, tak jsem ze všech největší. Však také vážím dvě tuny a jsem vysoký přes dva metry! Moje dva rohy, které mám na nose, jsou pořádně dlouhé. Zvláště ten první, ten měří téměř jeden a půl metru.“ Nosorožec byl na sebe moc pyšný. Šel a šel, až přišel k řece.

Z řeky právě vylézal na břech hroch obojživelný. Nebyl sice moc vysoký, do výšky měřil jen asi jeden a půl metru, ale byl velmi dlouhý, skoro čtyři metry a ještě půl metru navíc měřil jeho ocas. Byl velmi silný, jeho břicho viselo skoro až k bahnitě půdě na okraji řeky. Však také vážil skoro tři tuny. Nosorožec se na hrocha podíval a povídá: „Tak jsem si myslel, že jsem ze všech zvířat největší, ale vidím, že ty jsi mnohem větší než já.“ „To se přece ví, že já jsem ze všech zvířat největší.“ Hroch se pyšně rozhlížel kolem sebe. A jak se tak rozhlížel, zahlédl slona afrického.

Slon byl asi dva a půl metru vysoký, skoro pět metrů dlouhý, když nepočítáme k tomu jeho ocas a vážil asi šest tun. Jen jeho obrovské ucho vážilo přibližně tolik, jako statný dospělý člověk. Hroch se na slona podíval a povídá: „Tak jsem si myslel, že jsem ze všech zvířat největší, ale vidím, že ty jsi mnohem větší než já.“ „To ví přece každý, že já, slon, jsem ze všech zvířat na celém světě největší!“ řekl slon a odešel. Šel a šel, až přišel k moři. Postavil se na mořský břeh a pyšně křičel, aby to všichni slyšeli: „Já jsem ze všech tvorů na celém světě největší!“

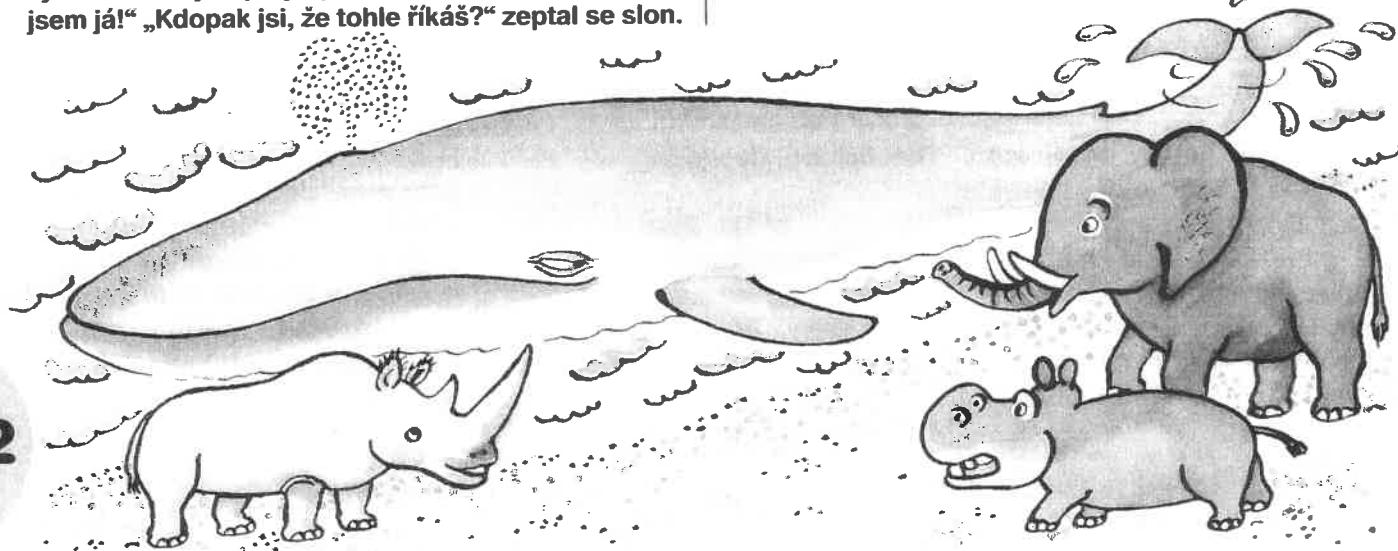
V moři se náhle mihnul obrovský stín a ozval se hlas: „Co to říkáš, mrňátko, kdo je na světě největší? Ty? Proti mně jsi úplně trpaslík, největší na celém světě jsem já!“ „Kdopak jsi, že tohle říkáš?“ zeptal se slon.

„Kdo jsem? Já jsem plejtvák obrovský. A jsem opravdu obrovský. Dlouhý jsem třicet metrů, asi tak šest slonů by se muselo postavit za sebe, aby této délky dosáhlo. A víš, kolik vážím? Stopadesát tun. Asi tak 25 slonů by se muselo postavit na váhu, abyste vážili tolik co já. A to můj pradědeček prý měřil 33 m a vážil 190 tun. Já, plejtvák obrovský, jsem na celém světě největší.“ Plejtvák, aby ho slon viděl, na maličkou chvíli povyskočil nad hladinu vody. Slon viděl, že je plejtvák doopravdy obrovský, ale nechtěl se s ním smířit. „No, tak jsi největší ryba, ale já jsem největší ze všech savců!“ „Cha, cha, cha,“ zasmál se plejtvák. „Kdo říká, že jsem ryba: Já jsem savec, moje mládě se rodí živé a saje mateřské mléko. Dýchám vzduch stejně jako ty. Proto se musím občas vynořit nad hladinu a nadechnout se.“

Co naplat. Slon musel uznat, že on není ze všech tvorů na světě největší.

Text můžeme zkrátit a zjednodušit, aby byl dětem přiměřený. Možná, že i vy najdete v atlase savců obrázek, který porovnává velikost slona, velryby grónské a plejtváka obrovského. Plejtvák obrovský žije celý život ve vodě a živí se malými, jen asi 3 cm dlouhými mořskými korýškami. Přesto, že je plejtvák doopravdy tak obrovský, umí dobře plavat. Většinou plave pomalu, jen o něco rychleji, než jak rychle chodí člověk. Ale když je pronásledován, plave rychlostí až 37 km za hodinu.

Děti mohou nakreslit nosorožce, hrocha, slona nebo plejtváka obrovského. Pojd'te, děti, kreslit s námi s PASTELKOU a s pastelkami.



AHOJ DĚTI,

JE ČERVEN, MOŽNÁ SE ŠKOLOU NEBO ŠKOLKOU POJEDETE

NA VÝLET DO  . UVIDÍTE TAM ZVÍŘATA,

ZA KTERÝMI BYSTE MUSELY JINAK CESTOVAT

PO CELÉM  . Z AFRIKY K NÁM DOVEZLI

TŘEBA  ,  ,  NEBO  .

OD PROTINOŽCŮ DO ZOO ZASE DOHOPSAL

I S MLÁDÁTKEM V KAPSE NA BŘÍŠKU. A KDO-

PAK ŽE TO MÁ DOMOV V DALEKÝCH ZEMÍCH

PLNÝCH SNĚHU A  ? ANO, JISTĚ,

JSOU TO  A  .

V ZOO NAJDETE SPOUSTU DALŠÍCH ZVÍŘAT,

KTERÁ UŽ SE NA VÁS MOC TĚŠÍ.

VÁŠ


Dráček



ZOO

MÁ DLOUHÝ KRK,  ZAS
MNOHO BRK.  JE VELKÝ

ŠEDÝ PÁN, I  JE DĚTEM
ZNÁM.  MÁ HŘÍVU

HUSTOU,  ZAS KŮŽI
TLUSTOU.  JE SAMÝ ZUB,

 ZAS SAMÝ CHLUP.  JE
DLOUHÁ HADICE, MÁMA LVÍČAT

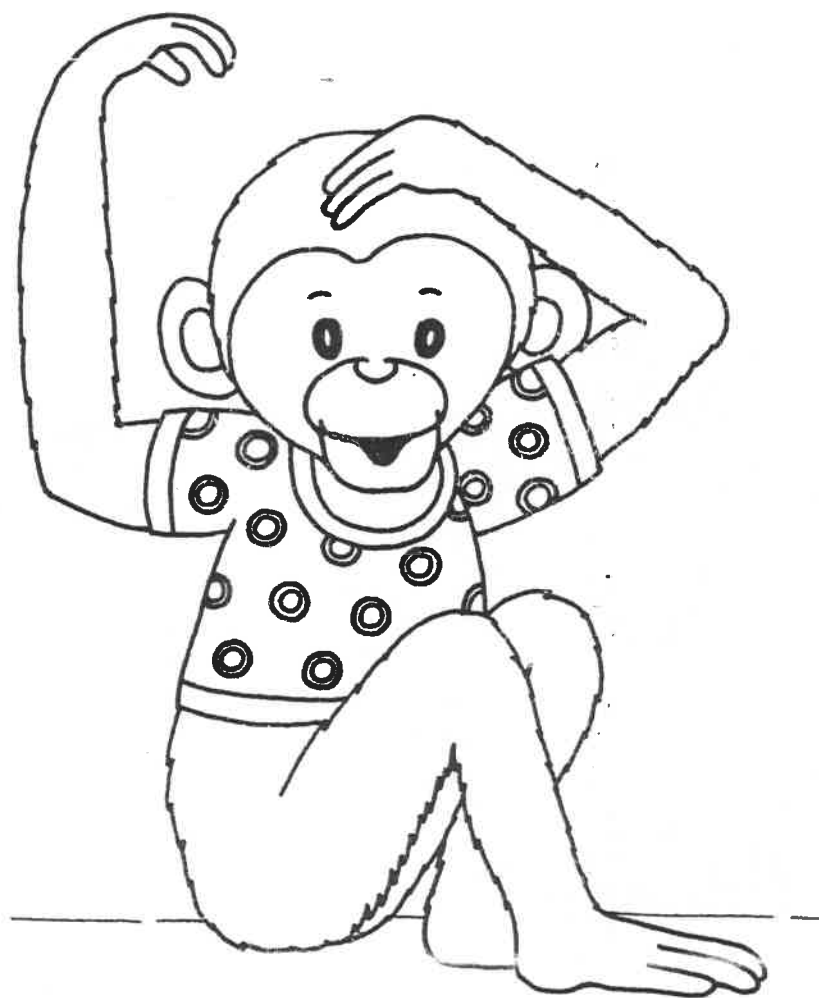
JE  TEN VE DNE
NOCUJE,  STÁLE HUDRUJE.

ZOO MÁME VŠICHNI RÁDI,
ZVÍŘATA JSOU KAMARÁDI.



Opice

Z cirkusu utekla cvičená opice,
smála se tomu hned celičká - - - - - .
V davu se nosila jak pyšná pávice
a to se všem dětem líbilo - - - - - .



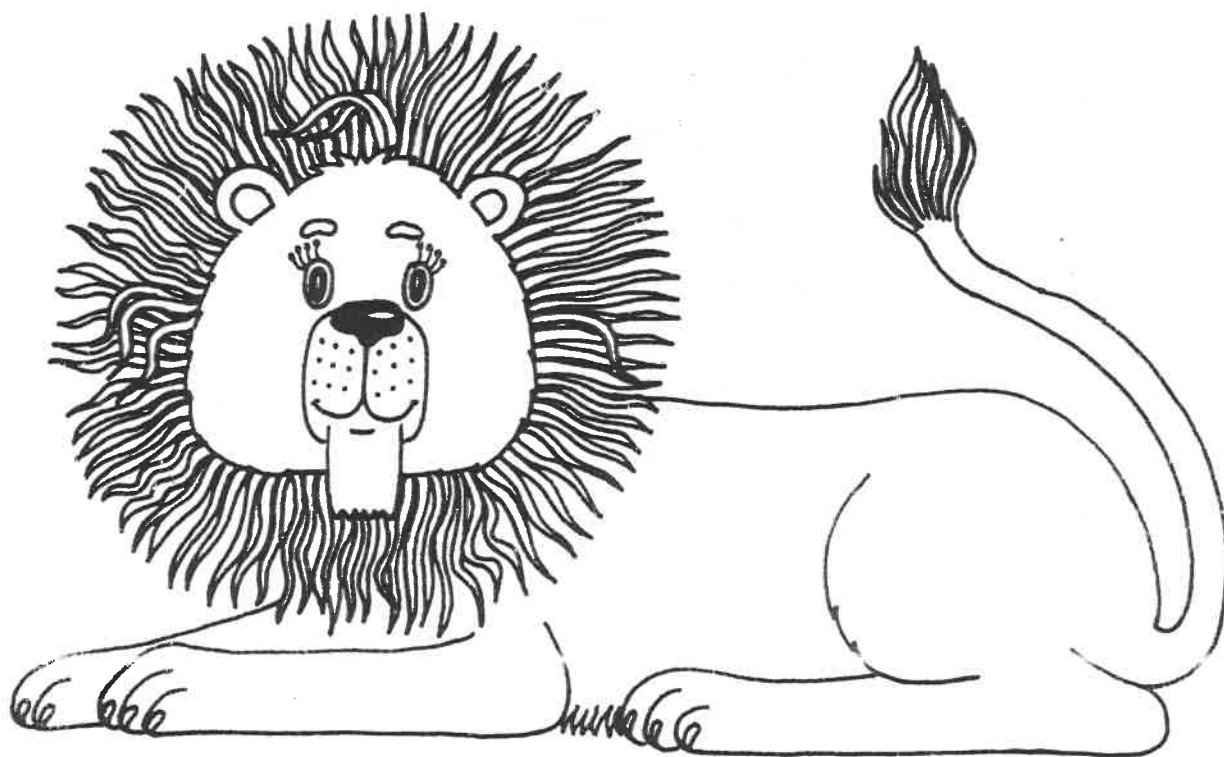
Doplňte do rýmů vhodná slova:

Ulice, vesnice, velice, slepice, silnice, udice, bělice.

Slova slabikujte a hláskujte. Zkuste říct básničku z paměti.

Král zvířat

Až za bránu před zoo
ozývá se řev,
to sám pan král neovládl
svůj veliký - - - - .
Nedivte se tomu přeci,
zavřený je pořád - - - - - !
Možná se tam trochu souží,
po svobodě jistě - - - - - .



Doplňte vhodná slova:

V kleci, v peci, věci, hněv, lev, krev, touží, plouží.

Která zvířata jste viděli v zoologické zahradě? Umíte o nich vyprávět?

14. Hádanky o zvířatech

*Na bříšku mám velkou kapsu,
své děti v ní nosívám,
když spěchám, tak hopsám,
k tomu silné nohy mám.*

*Nohy pevné jako sloupy,
také velké uši mám,
nosánek mám pěkně dlouhý,
i zatroubit na něj znám.*

*Dlouhé nohy, dlouhý krček,
nejsem, děti, žádný šprček.
Jsem nejvyšší mezi všemi
zvířátky na naší Zemi.*

*Pruhovaný kabátek
na neděli, na svátek,
v tom já běhám celý den,
řekni, dítě, kdo já jsem!*

*Na větvích se houpám ráda,
šikovná jsem velice
a když zlobím, podobám se
malým dětem nejvíce.*

*Říkají mi, že jsem zvířat král,
velká hlava, zlatá hříva,
každý by se bál.*



VELKÉ ZVÍŘE



1. Viděl jsem vám velké zvíře, jmenoval se hroch. Ten se asi nevynoří, když tak přišťí rok.
2. Viděl jsem vám velké zvíře, jmenoval se slon. Měl podivné zařízení, hlas měl jako zvon.



1. Je to líný tvor, není to můj vzor! Já jsem mrštný jako opice, všechno zvládnú hurá do prá-
2. Je to velký tvor a je to můj vzor! Zatím mám hlas jako slůňátko, velký, silný budu zakrát-



1. ce.
2. ko.



DNESKA JEDEM DO ZOO

Vesele

The musical score is written on four staves. The first staff shows the key signature (one sharp, F#) and the time signature (4/4). The melody is accompanied by chords D, A7, and D. The lyrics are: "Dnes-ka je-dem do zo-o, do zo-o, do zo-o, a už se moc tě-ší-me na zví-řa-ta. Budíme rá-di, že je má-mě, že jsou s námi na svě-tě, dí-ky jim je ži-vot hez-čí na té na-ší pla-ne-tě." The second staff continues the melody with chords A7 and D. The third staff continues with chords D, A7, and D. The fourth staff continues with chords D, A7, and D.

1. Dneska jedem do zoo, do zoo, do zoo,
a už se moc těšíme na zvířata.

Ref.: Budíme rádi, že je máme,
že jsou s námi na světě,
díky jim je život hezčí
na té naší planetě.

2. Líbí se nám velice, velice, velice,
nám podobné opice a opičáci.

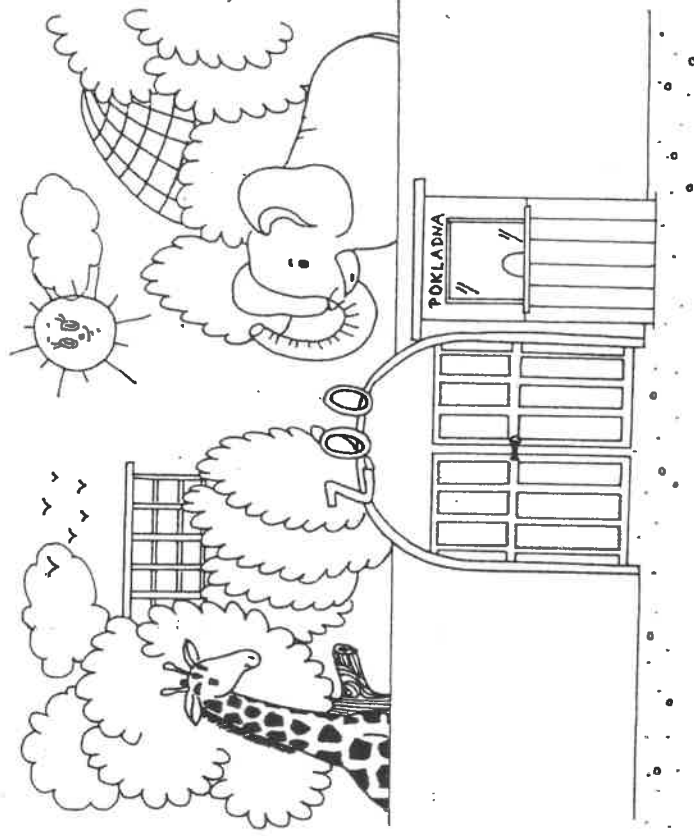
3. Také tygří mláďata, mláďata, mláďata,
s kožíšky jak ze zlata, líbí se nám.

4. Klokaní a kapsičky, kapsičky, kapsičky,
co v nich nosí dětičky, líbí se nám.

5. Žirafí krk dlouhý je, dlouhý je, dlouhý je,
že žirafám pasuje, líbí se nám.

6. Ať zvířata chlupepatá, chlupepatá, chlupepatá,
a nebo ta pernatá, líbí se nám.

7. Ublížit jim nedejme, nedejme, nedejme,
raději se starejme ať nevyhynou.



V Africe

C G C

V da - le - ké A - fri - ce ži - jí slo - ni a

G F C G

o - pi - ce ze vše - ho nej - ví - ce ce - lý den slun - ce

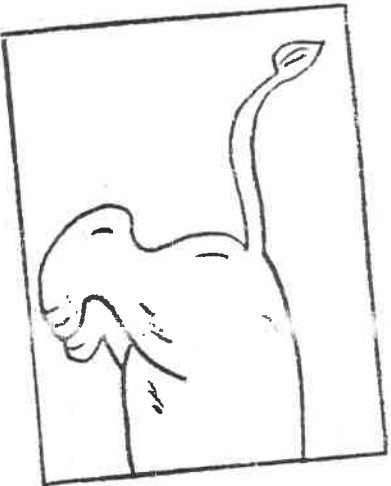
C F G C

pá - lí já, ce - lý den slun - ce pá - lí.

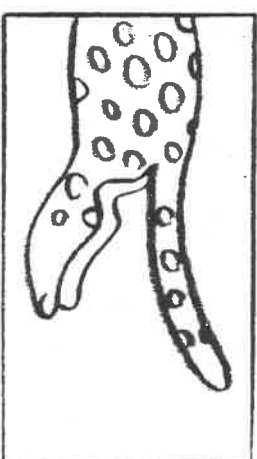
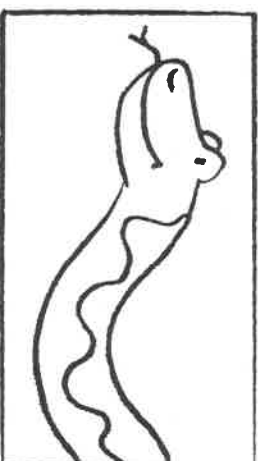
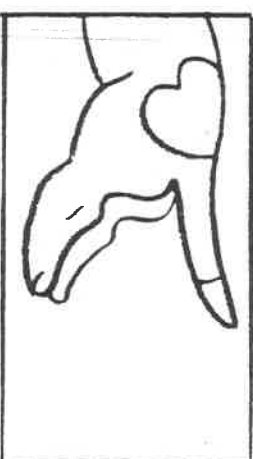
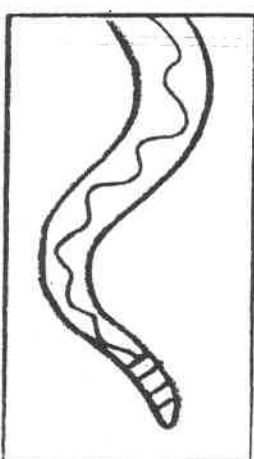
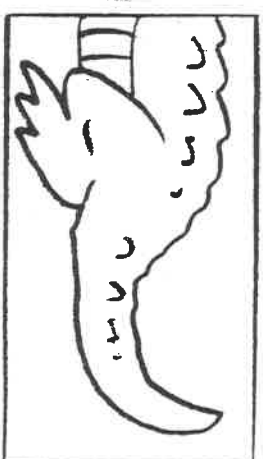
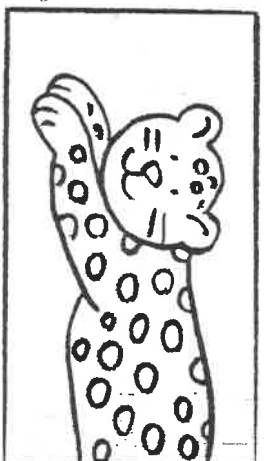
2. V zeleném pralese
schoval se tygr, třeste se,
běhat mu nechce se,
celý den slunce pálí,
já, celý den slunce pálí.

3. Na poušti na písku,
není lvu nikdo nablízku,
zapiš si v notýsku,
celý den slunce pálí,
já, celý den slunce pálí.

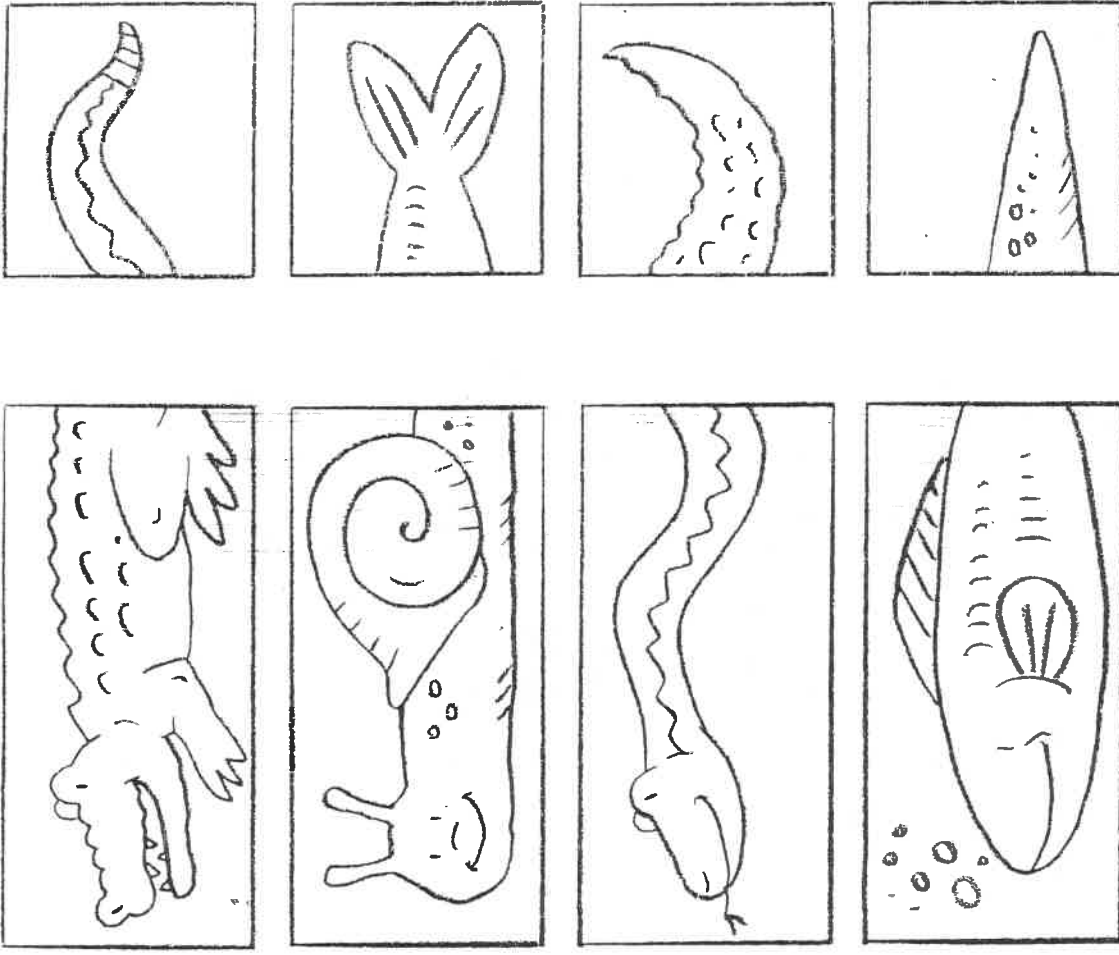
4. Žirafu se zebrou,
těm nikdy nohy nezebou,
protože v Africe
celý den slunce pálí,
já, celý den slunce pálí.



Vystřihni těchto šest kartiček se zvířátky a polož je před sebe na stůl. Které dvě kartičky patří k sobě? Spoj je k sobě a obrázek vybarvi!

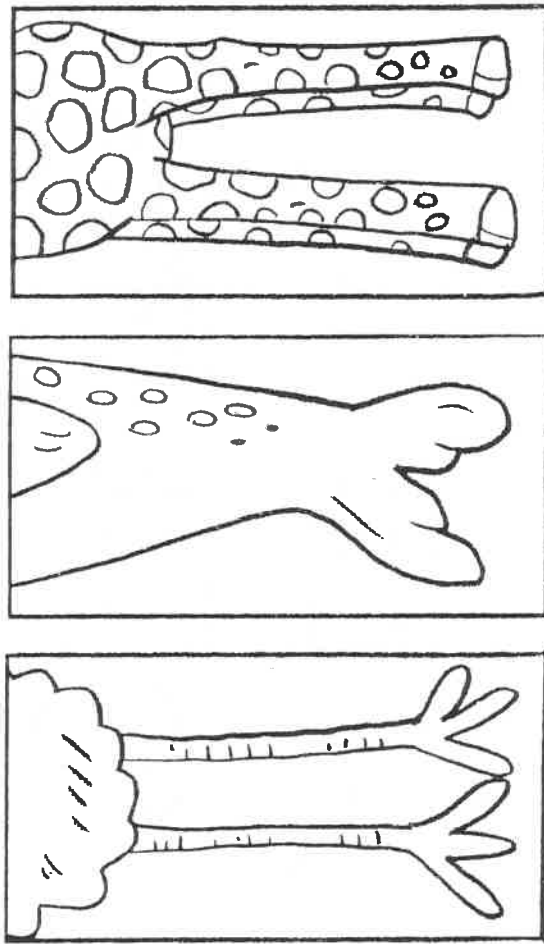
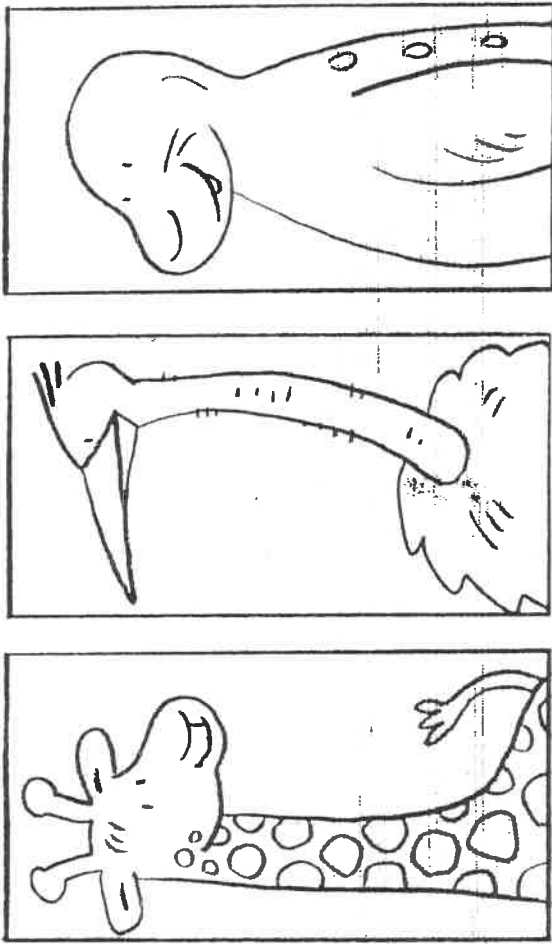


Viš, jak zvířátka doopravdy vypadají? Vybarvi stejně kartičky, které k sobě patří.



Vítek si z nás udělal legraci a obrázky k sobě poskládal nesprávně.

Obrázky, které k sobě patří, vybarvi stejnými barvami.



Filip nakreslil zvířata vždy na dva listy. Která hlava patří ke kterým nohám?

Vystřihni obrázky a slep správné poloviny k sobě!

Delka motivu
asi 50 cm

Materiali

- 2 zelené papírové proužky široké 2 cm dlouhé 18 cm (KOK),
- 4 proužky široké 2 cm dlouhé 50 cm (tělo),
- 2 proužky široké 1,5 cm dlouhé 50 cm (ocas 1)
- a 2 proužky široké 1 cm dlouhé 50 cm (ocas 2)
- 16 proužků bílého kancelářského papíru širokých 0,3 cm dlouhých 5 cm (zuby)
- zelený měkký papír
- 2 oči ø 7 mm

Předloha B

KROKODÝLI

Jednotlivé harmoniky tvořící krokodýlovo tělo nejprve poskládejte, slepte je až na konci.

Nohy a hlavu vystřihněte dvakrát.

Na jeden díl hlavy udělejte podle přerušované čáry rysku, hlavu ohněte a dolepte oči.

Krokodýlovi domalujte nosní dírkou, oba díly hlavy slepte, zuby (harmoniky) nalepte krokodýlovi do tlamičky, šest dolů a dva nahoru.

Na poslední díl krokodýlova krku připevněte hlavu. Na chodidlech udělejte podle přerušovaných čar rysku a ohněte je nahoru.

Jeden pár nohou nalepte mezi krk a první díl těla, druhý pak mezi první a druhý díl těla.

Oba díly ocasu slepte a poslední sklád zastřihněte do špičky.



